

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Костюк Ярослав Валерійович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Облік виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-1-24

назва академічної групи

Харків, 2025 рік

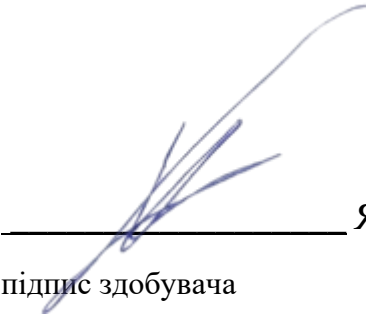
ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

Ярослав КОСТЮК

підпис здобувача

ІП здобувача

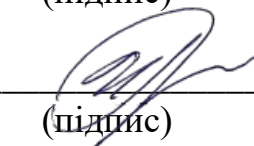
Підсумкова оцінка: _____ 60 _____ (балів)

Члени комісії з захисту:

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Інна РУДЕНКО

(підпис)

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Костюк Ярослав Валерійович

ІІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Облік виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

18.11.2025 р.

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2025
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2025
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2025
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2025
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2025

Завдання видав

Науковий керівник,
кандидат економічних наук

Марина МЕЛЬНИЧУК
(підпис)

«14» вересня 2025 р.

Завдання отримав

Здобувач

Ярослав КОСТЮК
(підпис) ІІБ здобувача

«14» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ЖИТЛОВО- КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	6
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	9
ВИСНОВКИ	12
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	13

ВСТУП

Житлово-комунальне господарство є однією з найважливіших сфер економіки, що забезпечує належні умови життєдіяльності населення та функціонування підприємств. Ефективність його роботи безпосередньо залежить від раціонального використання ресурсів, оптимізації витрат та прозорості фінансового обліку. У сучасних умовах реформування економіки України та переходу до ринкових відносин особливого значення набуває питання організації обліку виробничих витрат у підприємствах житлово-комунального господарства.

Облік витрат є основою для формування собівартості послуг, визначення фінансових результатів діяльності та прийняття управлінських рішень. Правильне відображення витрат у бухгалтерському обліку дозволяє забезпечити контроль за використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, а також сприяє підвищенню ефективності роботи підприємств. Водночас житлово-комунальні підприємства мають специфічні особливості, пов'язані з багатогалузевим характером діяльності, високим рівнем зношеності основних фондів та необхідністю дотримання соціальних стандартів.

Актуальність теми курсової роботи зумовлена потребою удосконалення системи обліку виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві, що дозволить підвищити прозорість фінансової інформації, забезпечити ефективне управління витратами та сприяти стабільному розвитку галузі.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів організації обліку виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві, визначення його особливостей та шляхів удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити економічну сутність виробничих витрат та їх класифікацію;
- дослідити особливості обліку витрат у житлово-комунальних підприємствах;
- проаналізувати діючу систему формування собівартості послуг;

- визначити проблеми та перспективи удосконалення обліку виробничих витрат у галузі.

Об'єктом дослідження є процес організації бухгалтерського обліку виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві.

Предметом дослідження виступають методи та принципи обліку витрат, що застосовуються у діяльності підприємств даної сфери.

РОЗДІЛ 1.

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Витрати – це сукупність використаних у процесі виробництва ресурсів, оцінених у грошовому вираженні.

У підприємствах ЖКГ вони становлять значну частку собівартості, особливо такі елементи, як електроенергія, амортизація обладнання, ремонт мереж.

У комунальній сфері основними особливостями витрат є висока залежність від природних ресурсів,

постійний характер виробничого процесу, необхідність великих капітальних вкладень.

Класифікація витрат є важливою умовою для правильного калькулювання собівартості. Основні класифікаційні ознаки:

1. За економічними елементами:

- матеріальні витрати;
- оплата праці;
- відрахування на соціальні заходи;
- амортизація;
- інші витрати.

2. За статтями калькуляції:

- сировина та матеріали;
- енергоносії;
- заробітна плата персоналу;
- витрати на ремонт;
- загальновиробничі витрати.

3. За способом віднесення:

- прямі (електроенергія, матеріали);
- непрямі (амортизація, ремонтні роботи).

Нормативно-правове регулювання в Україні базується на:

1. П(С)БО 16 «Витрати» – визначає порядок формування витрат та їх відображення в обліку.
2. П(С)БО 9 «Запаси» – регулює оцінку матеріальних ресурсів.
3. Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».
4. Методичних рекомендаціях щодо формування собівартості комунальних послуг.

Ці документи забезпечують єдиний підхід до формування собівартості та контролю витрат на підприємствах ЖКГ.

КП «Водоканал» – комунальне підприємство, що займається виробництвом та подачею питної води, а також очищенням та відведенням стічних вод. Діяльність підприємства є безперервною та технічно складною, оскільки потребує цілодобової роботи насосних станцій, очищення води, підтримки тиску у мережах.

Проблеми підприємства:

- зношеність мереж (60–80%);
- високі втрати води;
- зростання вартості електроенергії;
- недостатнє фінансування модернізації.

Облік виробничих витрат ведеться на рахунку 23 «Виробництво».

Основні статті витрат:

1. Прямі витрати:

- електроенергія для роботи насосів,
- реагенти для очищення води,
- заробітна плата робітників.

2. Непрямі (загальновиробничі) витрати:

- амортизація насосів та трубопроводів,
- ремонт мереж,
- витрати на охорону та обслуговування.

Облік здійснюється методом накопичення витрат протягом місяця з подальшим розподілом між видами послуг.

Проведений аналіз показав:

1. Найбільшу частку витрат займає електроенергія (до 40–45%).
2. Амортизація становить близько 15–20%.
3. Матеріали та реагенти – 10–12%.
4. Втрати води у мережі збільшують собівартість на 5–10%.

Підвищення собівартості зумовлюється зношеністю інфраструктури, зростанням тарифів на електроенергію та ремонтних робіт.

Рационалізація витрат може бути реалізована завдяки:

1. Модернізації обладнання – встановлення енергоощадних насосів.
2. Автоматизації обліку – впровадження систем диспетчеризації.
3. Зменшенню втрат води – заміна аварійних ділянок мереж.
4. Використанню систем аналітики для прогнозування витрат.
5. Впровадженню лічильників нового покоління.

Такі заходи сприятимуть зменшенню собівартості та підвищенню точності обліку витрат.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Вихідні дані (варіант 4)

Початкові залишки на 01.01.20XX р. за варіантом 4 (тис. грн):

1. Основні засоби (первісна вартість) – 296,88
2. Знос основних засобів – 80,40
3. Нематеріальні активи (первісна вартість) – 57,33
4. Знос нематеріальних активів – 3,55
5. Матеріали – 4,10
6. Малоцінні швидкозношувані предмети – 0,79
7. Незавершене виробництво – 0,25
8. Готова продукція – 28,82
9. Товари – 37,63
10. Каса в національній валюті – 3,57
11. Поточний рахунок у національній валюті – 436,94
12. Розрахунки з постачальниками та підрядниками – 7,10
13. Розрахунки з покупцями і замовниками – 1,34

2. Початковий баланс на 01.01.20XX р.

2.1. Актив

Стаття активу	Сума, тис. грн
Основні засоби (залишкова вартість) = 296,88 – 80,40	216,48
Нематеріальні активи (залишкова вартість) = 57,33 – 3,55	53,78
Матеріали	4,10
Малоцінні швидкозношувані предмети	0,79
Незавершене виробництво	0,25
Готова продукція	28,82
Товари	37,63
Дебіторська заборгованість (покупці і замовники)	1,34
Каса	3,57
Поточний рахунок	436,94
Разом активів	783,70

2.2. Пасив

Стаття пасиву	Сума, тис. грн
Власний капітал (розрахунковий)	776,60
Кредиторська заборгованість (постачальники та підрядники)	7,10
Разом пасивів	783,70

3. Господарські операції та бухгалтерські проводки

Протягом звітнього періоду на підприємстві відбулися такі операції:

- 1) Надійшли матеріали від постачальника на суму 12,0 тис. грн (з відстрочкою оплати): Дт 20 "Матеріали" – Кт 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками" – 12,0.
- 2) З поточного рахунку сплачено постачальнику 10,0 тис. грн: Дт 63 – Кт 31 "Поточний рахунок" – 10,0.
- 3) Списано матеріали у виробництво на суму 5,0 тис. грн: Дт 23 "Виробництво" – Кт 20 – 5,0.
- 4) Нараховано амортизацію основних засобів у сумі 8,0 тис. грн: Дт 91 "Загальновиробничі витрати" – Кт 13 "Знос основних засобів" – 8,0.
- 5) Оприбуткована готова продукція з виробництва на суму 15,0 тис. грн: Дт 26 "Готова продукція" – Кт 23 – 15,0.

4. Оборотно-сальдова відомість

Оборотно-сальдова відомість складена з урахуванням початкових залишків та здійснених операцій.

Рахунок	Сальдо на початок, тис. грн	Обороти за період, тис. грн	Сальдо на кінець, тис. грн
10 Основні засоби	296,88	—	296,88
13 Знос основних засобів	(80,40)	+8,00 (Кт)	(88,40)
12 Нематеріальні активи	57,33	—	57,33
13 Знос нематеріальних активів	(3,55)	—	(3,55)
20 Матеріали	4,10	+12,00 (Дт) / – 5,00 (Кт)	11,10
22 МШП	0,79	—	0,79
23 Незавершене виробництво	0,25	+5,00 (Дт) / – 15,00 (Кт)	(9,75)
26 Готова продукція	28,82	+15,00 (Дт)	43,82

28 Товари	37,63	—	37,63
30 Каса	3,57	—	3,57
31 Поточний рахунок	436,94	-10,00 (Кт)	426,94
36 Розрахунки з покупцями	1,34	—	1,34
63 Розрахунки з постачальниками	7,10	+12,00 (Кт) / -10,00 (Дт)	9,10

5. Кінцевий баланс

5.1. Актив

Стаття активу	Сума, тис. грн
Основні засоби (залишкова вартість) = 296,88 – 88,40	208,48
Нематеріальні активи (залишкова вартість) = 57,33 – 3,55	53,78
Матеріали	11,10
МШП	0,79
Незавершене виробництво (умовно від'ємний результат відноситься на фінрезультат)	(9,75)
Готова продукція	43,82
Товари	37,63
Дебіторська заборгованість	1,34
Каса	3,57
Поточний рахунок	426,94
Разом активів	777,90

5.2. Пасив

Стаття пасиву	Сума, тис. грн
Власний капітал (скоригований)	768,80
Кредиторська заборгованість (постачальники)	9,10
Разом пасивів	777,90

ВИСНОВКИ

У процесі дослідження теми було встановлено, що житлово-комунальне господарство є специфічною галуззю економіки, яка забезпечує населення та підприємства життєво необхідними послугами. Ефективність його функціонування значною мірою залежить від правильного та своєчасного обліку виробничих витрат, адже саме він формує основу для визначення собівартості послуг, контролю за використанням ресурсів та прийняття управлінських рішень.

Аналіз теоретичних аспектів показав, що виробничі витрати мають багатокомпонентну структуру, включають матеріальні, трудові та фінансові ресурси, а їх класифікація та систематизація є необхідною умовою для прозорого та ефективного управління. Практичні особливості обліку у житлово-комунальних підприємствах зумовлені багатогалузевим характером діяльності, високим рівнем зношеності основних фондів та потребою у дотриманні соціальних стандартів.

У ході роботи було визначено, що сучасна система обліку виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві потребує вдосконалення. Основними напрямками такого удосконалення є:

- впровадження сучасних методів калькулювання собівартості послуг;
- використання автоматизованих систем бухгалтерського обліку;
- посилення контролю за використанням ресурсів;
- підвищення прозорості фінансової інформації для органів управління та споживачів.

Таким чином, облік виробничих витрат у житлово-комунальному господарстві є не лише інструментом формування фінансових результатів, але й важливим механізмом управління витратами та забезпечення ефективності діяльності підприємств. Його удосконалення сприятиме підвищенню якості послуг, стабільності роботи галузі та розвитку економіки в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головченко О.О. Організаційно-методичні питання обліку тарифних виробничих витрат житлово-комунальних підприємств // Кіровоградський національний технічний університет. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/bitstreams/1969698e-617d-4a67-8c80-e3005e319429/download>
2. Гура Н.О. Облікова політика підприємств житлово-комунального господарства // Наукові праці НДФІ. 2006. №3. С. 128–134. URL: https://npndfi.org.ua/docs/NP_06_03_128_uk.pdf
3. Бухгалтерський облік у житловому господарстві. Реферат // Освіта.ua. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17490/>
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями).
5. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: НП(С)БО 16 «Витрати» // Міністерство фінансів України.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).
7. Савченко В.Ф. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 412 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. Житомир: ПП «Рута», 2019. 640 с.
9. Офіційний сайт КП «Водоканал» (оперативна інформація щодо діяльності підприємства).
10. Наукові статті та публікації з обліку витрат у ЖКГ (фахові економічні видання).